

Kursbeskrivning för Avancerad immaterialrätt (15 hp) VT24

1. Allmänt om kursen

Kursen avancerad immaterialrätt (AVIR) är en specialkurs på juristprogrammet om 15 högskolepoäng. Immaterialrättigheter handlar om ägande av immateriella föremål som i våra dagar ofta toppar företagens värderingar.

Den övergripande målsättningen med kursen är att ge studenterna vertyg för att

- identifiera relevanta immaterialrättsliga problem samt på ett metodologiskt korrekt sätt bedöma och analysera sådana problem med hjälp av relevanta europeiska och nationell rättsregler och principer,
- bedöma och värdera de samhällseliga konsekvenserna av det immaterialrättsliga skydd av den europeiska och nationella rättsutvecklingen, särskilt i fråga om samspelet mellan immaterialrätt, konkurrensrätt och marknadsrätt,
- bedöma och värdera hur den juridiska forskningen påverkar immaterialrätten och tolkar denna, och
- inom givna tidsramar planera och författa övningsuppgifter som behandlar aktuella rättsfrågor på immaterialrättens område samt muntligt redovisa och diskutera dessa.

Kursen innehåller föreläsningar och seminarier som behandlar:

- Översikt över internationell och europeisk immaterialrätt ur ett utvecklingsperspektiv
- Upphovsrätt
- Formgivningrätt
- Patenträtt och det enhetliga patentsystemet
- Varumärkesrätt
- Geografiska beteckningar

Därtill kommer verksamhetsförlagda studiebesök.

Förväntade studieresultat

Kunskap och förståelse

Efter genomgången kurs förväntas studenten:

- visa fördjupad kunskap i och förståelse av internationell, europeisk och nationell svensk immaterialrätt med en god överblick över områdets ingående discipliner inklusive problem med lagval och jurisdiktion på en gemensam marknad samt
- visa fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete.

Färdighet och förmåga

Efter genomgången kurs förväntas studenten:

- visa fördjupad kunskap om och förmåga att tillämpa rättsdogmatisk, europeisk eller andra lämpliga metoder på komplexa immaterialrättsliga problem, även med begränsad bakgrundsinformation,
- visa fördjupad förmåga att integrera kunskap om immaterialrätter och att analysera, kritiskt bedöma och hantera komplexa immaterialrättsliga företeelser, frågeställningar och situationer, och
- visa fördjupad förmåga att självständigt identifiera och formulera immaterialrättsliga frågeställningar samt att planera och med adekvata metoder genomföra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Efter genomgången kurs förväntas studenten:

- visa fördjupad kunskap om den svenska och europeiska immaterialrättens övergripande situation och samhällsrelevans.

1.2 Pedagogiken

Undervisningen sker i form av föreläsningar och seminarier samt verksamhetsförlagda studiebesök. Syftet med föreläsningarna är att ge en överblick över respektive kärnområde inom immaterialrätten samt peka på forskningsläge och aktuella förändringar. Syftet med seminarierna är dels att introducera olika immaterialrättsliga problemområden, dels att på grundval av studenternas kunskaper om juridisk metod och materiell rätt utveckla hens förmåga att identifiera såväl grundläggande som mera avancerade immaterialrättsliga problem, finna tillgängliga argumentationsvägar och lösningsförslag på problemen samt utvärdera och ta ställning till vilka argument som bör ges företräde. Till sist är syftet med de verksamhetsförlagda studiebesöken är att ge inblick in i den praktiska immaterialrättsliga verkligheten inklusive strategiska val som utövare och rådgivare på området har anledning att ta ställning till.

2. Närmare om kursens uppbyggnad

De olika kursmomenten

- Överblick över internationell och europeisk immaterialrätt. Immaterialrätten är i stor utsträckning konventionsbunden och idag är svensk immaterialrätt till en dominerande del styrd av EU-rätt.
- Upphovsrätt. Den svenska upphovsrätten genomför tolv EU-direktiv och har i övrigt sin grund i Bernkonventionen om upphovsrätt och det gemensamma nordiska samarbete som genomfördes under 1950-talet. Det betyder att, oavsett dagens självklara digitalisering med AI och databaser, förblir upphovsrättens grund analog och inte digital.
- Formgivningingsrätt. Formgivningingsrätten hgarv sin grund i sidenvävarnas mönster men bygger idag på ett EU-direktiv och en EU-förordning med en aktuell uppdatering år 2024.
- Patenträtt och det enhetliga patentsystemet. Patenträtten är egendomligt nog den enda immaterialrätten som inte är EU-harmoniserad. En harmonisering sker ändå genom det europeiska patentsystemet (EPC), där alla EU-medlemsstater deltar, och den år 2023 inrättade enhetliga patentdomstolen (UPC).

- Varumärkesrätt. Varumärkesrätten var den första fullt harmoniserade immaterialrätten med både ett harmoniseringsdirektiv och en enhetsrätt. Den senaste ändringen på EU-nivå skedde år 2015 respektive 2017.
- Geografiska beteckningar. Geografiska beteckningar har utvecklats till en central rättighet på europeisk nivå. Sådana kvalitetsbeteckningar har en konstitutionell förankring, med en betydande ekonomisk dimension. Systemet gällde ursprungligen agrarproduktionen men har idag utvecklats till att även omfatta industriprodukter från och med 2025.

På samtliga immaterialrättsområden får EU-domstolen en helt central roll som exklusiv uttolkare av EU-baserad lagstiftning.

Skriftliga och muntliga övningar

Vid seminarierna där studenten förväntas närvara aktivt tränas och utvecklas muntlig och skriftlig framställning samt kritiskt tänkande på ett naturligt och integrerat sätt i kursen.

Träning i skriftlig framställning ges i form av fyra (4) PM-uppgifter som innebär att studenterna ska lämna in promemorior för bedömning och kommentar avseende form, innehåll och presentation. PM:n ska innehålla en begränsad rättsutredning på ett angivet tema med problematiserande frågor som studenten förväntas besvara. PM:n lämnas in i elektronisk form enligt närmare angivna instruktioner med skrivanvisningar.

Obligatorier

På kursen finns, utöver tentamen, följande två obligatorier.

1. Närvaro. Närvaro vid seminarierna är obligatorisk till 100 procent. Vid laga förfall kan missat seminarium kompenseras med en skriftlig uppgift, förelagd av kursföreståndaren. Närvaro vid övrig undervisning är obligatorisk till 80 procent av undervisningstillfällena. Inför samtliga seminarier ska studenten vara väl förberedd samt delta aktivt.
2. Författande av PM. Studenten ska författa fyra (4) PM, som presenteras muntligt i grupp.

2.1 Internationella och komparativa inslag på kursen

Det immaterialrättsliga området är som framkommit till sin natur internationellt, gränsöverskridande och numera i hög grad styrt av ett stort antal EU-direktiv, förordningar och avgörande från EU-domstolen som ägnas stor uppmärksamhet under kursen. Immaterialrätten är ett av det mest europeiserade rättsområdena. Hit hör även de inte helt lätta forum- och lagvalsregler, som också behandlas under kursen.

2.2 Samverkan med det omgivande samhället

Under kursen genomförs verksamhetsförlagda seminarier vid två (2) tillfällen. Till detta kommer inbjudningar till specialiserade externa seminarier.

2.3 Förhållandet till andra kurser på utbildningen

Immaterialrätten är en del av civilrätten, europarätten men även präglad av folkrätt, genom de globala överenskommelserna på området och i viss utsträckning även av offentlig rätt där dels konkurrensrätten ingår som ett balansinstrument, dels marknadsföringsrätten präglas av tillbörliga marknadsförhållanden och inte ägarstrukturer. I sanktionssystemet ingår såväl straffrättsliga som civilrättsliga rättsföljder vid intrång, inklusive intermistiska åtgärder.

3. Krav för deltagande i undervisningen

3.1 Registrering

Registrering

Registrering till denna kurs sker via antagning.se. Vid frågor om dispens från förkunskapskrav samt omregistrering, kontakta kursadministrationen.

Avregistrering

En student som av olika anledningar inte avser att läsa kursen måste avregistrera sig inom tre veckor efter kursstart. Avregistreringen görs via ditt studentkonto i Ladok. Detta är av stor vikt då du på så sätt räknas som förstagsregistrerad när du registrerar dig nästa gång och därmed är garanterad en plats i gruppundervisningen. Sista datum för tidigt avbrott beräknas från måndagen i den vecka som kursen startar och tre veckor framåt. Sista dag är alltid en söndag.

Obs! Avregistreringar kan få konsekvenser för din rätt att erhålla studiemedel. Kontakta CSN för mer information!

4. Studieanvisningar

Kursmaterial utgörs av följande.

- Marianne Levin med Åsa Hellstadius: Lärobok i immaterialrätt. 13 uppl. 2023.
- Aktuella artiklar (som laddas upp på plattformen Athena)
- Lista över relevant lagtext (som laddas upp plattformen Athena)

4.4 Förberedelser inför undervisningen

Inför respektive undervisningstillfälle rekommenderas studenten att ha läst igenom det aktuella avsnittet i läroboken och översiktligt ha bekantat sig med med åberopad lagtext.

5. Examination

5.1 Examinationsmoment

Examination sker genom:

- aktiv närvaro vid undervisningen enligt ovan,
- inlämning av PM enligt ovan och
- en skriftlig hemtentamen

Avseende hemtentamen. Kursens examineras genom en hemtentamen över tre dygn samt genom de obligatoriska seminarieuppgifterna. Betyg sätts efter en sammanvägning av de individuella prestationerna i de skilda examinationsmomenten hemtentamen och PM i förhållandet 80:20.

Bedömningskriterier för hemtentamen (AB, BA, B och U) avser en helhetsvärdering av främst:

- Identifikation av problem
- Faktakunskap och insikt i ämnet
- Materialanvändning
- Analys, argumentation och slutsatser
- Källor och formalia
- Språkbehandling och framställningssätt

Bedömningskriterier för PM:n:

- Innehåll, avser beskrivningen av gällande rätt och hur bra och tydligt den sker.
- Form, avser det formella i fråga om källor, formalia, akribi och språk.
- Presentation, avser den muntliga presentationen och diskussion vidseminarietillfället.

För godkänt resultat på kursen krävs dels närvaro vid seminarieundervisningen i den omfattning som angivits ovan, dels att en i rätt tid inlämnad promemoria blivit godkänd och dels godkänt resultat vid den skriftliga tentamen.

5.2 Tillträde till examination

För tillträde till tentamen krävs att godkända tentamina ska ha avlagts på juristprogrammets obligatoriska kurser i civilrätt.

Anmälan till tentamen

Inför tentamen krävs ingen anmälan.

Alla studenter har rätt att istället för ordinarie betygsskala (AB, BA, B och U) få betyg enligt den målrelaterade sjugradiga betygsskalan. Student som önskar betyg enligt denna skala måste anmäla detta till kursadministratören minst fem arbetsdagar före den skriftliga tentamen. Finns behov av extra åtgärder i samband med tentamen på grund av funktionsnedsättning ska detta anmälas till kursadministratören (se nedan 6 under "Funktionsnedsättning").

5.5 Tillåtna hjälpmedel och ordningsregler

Vid hemtentamen är allt tillåtet. Samarbete och diskussioner uppmuntras. Men varje student måste författa sin inlämningsuppgift på egen hand.

5.6 Betygskriterier

För kursen tillämpas följande betygskriterier:

Betygskriterier enligt den fyrgradiga betygsskalan

AB (Med beröm godkänd)

- Ha mycket god förståelse för internationell, europeisk och svensk immaterialrätt.
- Ha mycket goda kunskaper i immaterialrättslig metod, kunna använda dem för att identifiera relevanta immaterialrättsliga frågor samt muntligt och skriftligt kunna redogöra för sina slutsatser.
- Ha mycket god förmåga att integrera kunskap och analysera frågor om svensk och europeisk immaterialrätt med det anslutande samspelet mellan immaterialrätt, konkurrensrätt och marknadsrätt.
- Ha mycket goda kunskaper om den europeiska och svenska immaterialrättens samhälleliga kontext inklusive den debatt som förs i doktrinen.

BA (Icke utan beröm godkänd)

- Ha goda kunskaper i och förståelse för internationell, europeisk och svensk immaterialrätt.
- Ha goda kunskaper i immaterialrättslig metod, kunna använda dem för att identifiera relevanta immaterialrättsliga frågor samt muntligt och skriftligt kunna redogöra för sina slutsatser.
- Ha god förmåga att integrera kunskap och analysera frågor om svensk och europeisk immaterialrätt med det anslutande samspelet mellan immaterialrätt, konkurrensrätt och marknadsrätt.
- Ha goda kunskaper om den europeiska och svenska immaterialrättens samhälleliga kontext inklusive den debatt som förs i doktrinen.

B (Godkänd)

- Ha kunskaper i och förståelse för internationell, europeisk svensk immaterialrätt.
- Ha kunskaper om immaterialrättslig metod, kunna använda dem för att identifiera relevanta immaterialrättsliga frågor samt muntligt och skriftligt kunna redogöra för sina slutsatser.
- Ha förmåga att integrera kunskap och analysera frågor rörande svensk och europeisk immaterialrätt med det anslutande samspelet mellan immaterialrätt, konkurrensrätt och marknadsrätt,
- Ha kunskaper om den europeiska och svenska immaterialrättens samhälleliga kontext, inklusive den debatt som förs i doktrinen.

U (Underkänd)

- Ett eller flera tillkortakommanden finns som innebär att studenten inte når upp till de krav som anges för betyget B.
-

Betygskriterier enligt den målrelaterade sjugradiga betygsskalan

A (Utmärkt)

- Ha utmärkta kunskaper i och förståelse för internationell, europeisk och svensk immaterialrätt.
- Ha utmärkta kunskaper om immaterialrättslig metod, kunna använda dem för att identifiera relevanta immaterialrättsliga frågor samt muntligt och skriftligt kunna redogöra för sina slutsatser.
- Ha utmärkt förmåga att integrera kunskap och analysera frågor om svensk och europeisk immaterialrätt med det anslutande samspelet mellan immaterialrätt, konkurrensrätt och marknadsrätt.
- Ha goda kunskaper om den europeiska och svenska immaterialrättens samhälleliga kontext inklusive den debatt som förs i doktrinen.

B (Mycket bra)

- Ha mycket goda kunskaper i och förståelse för internationell, europeisk och svensk immaterialrätt.
- Ha mycket goda kunskaper i immaterialrättslig metod, kunna använda dem för att identifiera relevanta immaterialrättsliga frågor samt muntligt och skriftligt kunna redogöra för sina slutsatser.
- Ha mycket god förmåga att integrera kunskap och analysera frågor om svensk och europeisk immaterialrätt med det anslutande samspelet mellan immaterialrätt, konkurrensrätt och marknadsrätt.
- Ha mycket goda kunskaper om den europeiska och svenska immaterialrättens samhälleliga kontext, inklusive den debatt som förs i doktrinen.

C (Bra)

- Ha goda kunskaper i och förståelse för internationell, europeisk svensk immaterialrätt.
- Ha goda kunskaper i immaterialrättslig metod, kunna använda dem för att identifiera relevanta immaterialrättsliga frågor samt muntligt och skriftligt kunna redogöra för sina slutsatser.
- Ha god förmåga att integrera kunskap och analysera frågor rörande svensk och europeisk immaterialrätt med det anslutande samspelet mellan immaterialrätt, konkurrensrätt och marknadsrätt,
- Ha goda kunskaper om den europeiska och svenska immaterialrättens samhälleliga kontext, inklusive den debatt som förs i doktrinen.

D (Tillfredställande)

- Ha tillfredsställande kunskaper i och förståelse för internationell, europeisk och svensk immaterialrätt.
- Ha tillfredsställande kunskaper i immaterialrättslig metod, kunna använda dem för att identifiera relevanta immaterialrättsliga frågor samt muntligt och skriftligt kunna redogöra för sina slutsatser.
- Ha förmåga att integrera kunskap och analysera frågor rörande svensk och europeisk immaterialrätt med det anslutande samspelet mellan immaterialrätt, konkurrensrätt och marknadsrätt,
- Ha kunskaper om den europeiska och svenska immaterialrättens samhälleliga kontext, inklusive den debatt som förs i doktrinen.

E (Tillräckligt)

- Ha tillräcklig kunskap i och förståelse för internationell, europeisk och svensk immaterialrätt.
- Kunna använda immaterialrättslig metod för att identifiera centrala relevanta immaterialrättsliga frågor samt muntligt och skriftligt kunna redogöra för sina slutsatser.
- Ha viss förmåga att integrera kunskap och analysera frågor rörande svensk och europeisk immaterialrätt med det anslutande samspelet mellan immaterialrätt, konkurrensrätt och marknadsrätt.
- Ha kunskaper om den europeiska och svenska immaterialrättens samhälleliga kontext, inklusive den debatt som förs i doktrinen.

Fx (Otilräckligt)

- Mindre brister föreligger innebärande att studenten inte uppnår samtliga de krav som anges för betyget E.

F (Helt otilräckligt)

- Större brister föreligger innebärande att studenten inte uppnår samtliga de krav som anges för betyget E.

5.7 Begäran om omprövning

Begäran om omprövning lämnas på särskild blankett till kursadministratören, som finns i blankettarkivet på hemsidan. Begäran ska vara noga motiverad och en kopia på tentamen måste bifogas.

6. Funktionsnedsättning

6.1 Allmänt

Stockholms universitet erbjuder olika pedagogiska stödformer för personer med varaktiga funktionsnedsättningar. Stödet som erbjuds beror på den enskildes situation och är till för att underlätta studierna. Målet är att alla studenter ska ha en möjlighet att studera på lika villkor.

För att ta del av stödet som erbjuds måste du göra en ansökan. Detta gör du genom att logga in i systemet Nais via länk på Studentavdelningens hemsida och fylla i webbformuläret. För att fullfölja ansökan måste du bifoga ett intyg som bekräftar en varaktig funktionsnedsättning. Du hittar hemsidan via Stockholms universitet > Utbildning > Studera med funktionsnedsättning > Ansök om stöd och anpassningar.

När ansökan är mottagen kontaktas du av Studentavdelningen för att boka ett personligt möte. Du som har beviljats stöd ska sedan ta kontakt med din institutions kontaktperson och lämna in det intyg som Studentavdelningen utfärdar. Kontaktperson vid Juridiska institutionen är studierektor Viktoria Pettersson, tfn: 08-16 13 04 eller e-post:

viktor.pettersson@juridicum.su.se.

6.2 Examination vid funktionsnedsättning

Observera att du senast 3 veckor före varje examinationstillfälle måste meddela kursadministratören att examination med stöd ska genomföras så att eventuella extra åtgärder kan vidtas. Om anmälan inkommer senare kan institutionen inte garantera att examinationen kan genomföras som önskas. Observera också att tentamensanmälan ska göras på sedvanligt sätt som huvudregel senast 10 kalenderdagar före tentamen (undantag kan behöva göras vid röda dagar). Notera också att för stödåtgärder som löper över hel kurs (t.ex. anteckningshjälp) eller mer ingripande åtgärder (t.ex. dela upp tentamen) måste du i god tid men senast vid kursstart kontakta aktuell kursadministratör/amanuens och meddela att du önskar dessa stödåtgärder.

7. Studentinflytande och kursutveckling

Samtliga studenter uppmanas att fylla i en elektronisk blankett för kursvärdering i slutet av kursen. Kursvärderingen har stor betydelse för kvalitetssäkring av kursens innehåll och pedagogiska upplägg. Kursen förändras och utvecklas kontinuerligt och de synpunkter och idéer som framförs i kursvärderingen övervägs alltid noga.

8. Kontaktuppgifter

Kursansvarig: Marianne Levin och Per Jonas Nordell

Kursadministratör: Edward Yelde

Telefon- och mottagningstider: Tisdagar och torsdagar, kl. 13-15

Telefon: 08-16 32 98

Rum: C980

E-post: edward.yelde@juridicum.su.se